Physical work intensity and the split workday: theory and evidence from Spain / Jorge Gonzalez Chapela // J. Labor Res. - 2018, nr 3, s. 329-353, rys. tab. bibliogr.

Fizyczna intensywność pracy a rozkład dnia pracy : teoria a dane empiryczne z Hiszpanii.

Najbardziej charakterystyczną cechą hiszpańskiego rynku pracy jest zindywidualizowany rozkład dziennego czasu pracy, przeważnie mieszczący się w ramach typowego schematu dnia: 5 godzin pracy porannej, dwugodzinna przerwa w południe oraz pozostałe trzy godziny pracy po południu/wieczorem. Według danych pochodzących z Badania Warunków Pracy w Hiszpanii, w 2003 r. 52,2% zatrudnionych działało we wspomnianym wyżej układzie dnia pracy, w roku 2011 liczba ta spadła do 40,2%. Dalsze dane wskazują, że podział czasu pracy w ciągu dnia dokonywany jest najczęściej zgodnie z potrzebami pracownika, zwykle na jego prośbę. Wprawdzie rozkłady czasu zatrudnienia różnią się dla pracowników poszczególnych sektorów i typów zawodów, ale są podobne w grupach gospodarstw domowych o zbliżonych dochodach. Autor studium, wykorzystując model wzorca pracy oraz wyniki Badania Wykorzystania Czasu Pracy w Hiszpanii z lat 2002-2003, bada funkcjonowanie założonych wcześniej jako hipotezę relacji pomiędzy intensywnością pracy fizycznej a stopniem wykorzystania w celach regeneracji) dwugodzinnej południowej przerwy, proporcjonalnie do ilości wysiłku włożonego w wykonywanie pracy porannej. Autor przedstawia szacunki dotyczące poszczególnych grup zawodów i sektorów gospodarki, w zależności od energii wydatkowanej na wykonywanie pracy w Hiszpanii, co pozwala mu na zbadanie w sposób doświadczalny istniejących w praktyce zależności pomiędzy fizyczną intensywnością pracy a rozkładem dnia pracy. Z przeprowadzonych analiz wynika, że zmęczenie pracą nie ogranicza się tylko do aspektu wyczerpania fizycznego, równie istotne wydaje się wypalenie umysłowe i intelektualne. Regeneracja sił pracownika nie zawsze jednak, jak wynika z analiz, wiąże się z koniecznością wydłużenia przerwy od pracy w ciągu dnia, ale raczej zależy od efektywności odpoczynku i od organizacji pracy (niewielkie, krótkie przerwy w trakcie porannej aktywności). Wyjaśnia to zaobserwowany przez autora niewielki wpływ stopnia fizycznej intensywności pracy na długość przerwy wypoczynkowej w środku dnia pracy w Hiszpanii.